

HANDBOEK VEILIG WERKEN

Versie februari 2022

Inhoudsopgave

VOORWOORD	5
1 ALGEMENE INFORMATIE	6
1.1 Algemene randvoorwaarden	6
1.1.1 Legitimatieplicht en leeftijd	6
1.1.2 Gedragscodes ten aanzien van veiligheid	7
1.1.3 Werkzaamheden	7
1.1.4 Achterlating werkterrein.....	8
1.1.5 Toegangsbeleid	8
1.2 Aansprakelijkheden	8
1.3 Taken en verantwoordelijkheden	9
1.4 Vergunningen.....	9
1.5 Rookbeleid	9
1.6 Alcohol en drugs	9
1.7 Agressie en geweld	9
1.8 Veilige en gezonde arbeidsomstandigheden	10
1.9 Richtlijnen voor het (af-)bouwen.....	10
2 BEDRIJFSNOODPLAN.....	12
2.1 Voorbereiding tegen mogelijke calamiteit	13
2.1.1 Brandveiligheid	13
2.1.2 Blusmiddelen	14
2.1.3 Open vuur (lassen, branden en slijpen)	14
2.1.4 Nooduitgangen	14
2.1.5 Bedrijfshulpverlening.....	15
2.2 Wat te doen bij een calamiteit	15
2.2.1 Brand.....	16
2.2.2 Bedrijfsongeval	16

2.2.3	Melding onveilige situaties en (bedrijfs)ongevallen	16
2.2.4	Ontruiming.....	16
3	TRANSPORT.....	19
3.1	Verkeer.....	20
3.2	Laden & Lossen	21
3.3	Heftrucks.....	21
3.4	Hoogwerkers.....	22
3.5	(Elektrische) pompwagens.....	23
3.6	(Elektrische) karren.....	23
3.7	Uitlaatgassen in besloten ruimten.....	23
3.8	Maatregelen dieselemisatie	24
4	PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN (PBM)	25
4.1	Valbeveiliging	25
4.2	Schoeisel en kleding.....	26
4.3	Gehoorbescherming	27
4.4	Hoofdbescherming.....	27
4.5	Gezichtsbescherming.....	28
4.6	Onderhoud persoonlijke beschermingsmiddelen	28
5	STANDBOUW	29
5.1	Transportroutes en gangpaden	29
5.2	Werken met (elektrisch) gereedschap.....	29
5.3	Elektra	30
5.4	Afdichten vloergaten	31
5.5	Orde, netheid en hygiëne	31
5.6	Goede werkomstandigheden	31
5.7	Fysieke belasting.....	31
5.8	Verplicht aanlijnen	32

5.9	verhoogde vloeren.....	32
5.10	Sprinklerdoeken.....	33
6	WERKEN OP HOOGTE/ARBEIDSMIDDELEN.....	35
6.1	Werken op hoogte	35
6.2	Ladders en trappen.....	36
6.3	Rigging.....	37
7	GEVAARLIJKE STOFFEN EN MILIEU	38
7.1	Werken met gevaarlijke stoffen	38
7.2	Opslag gevaarlijke stoffen.....	39
7.3	Veiligheidsbladen.....	40
7.4	Acculaadruimte/acculaadstation	40
7.5	Asbest.....	40
7.6	Afval	41
7.7	Afval gevaarlijke stoffen	41
7.8	Milieucalamiteit	41
8	HANDHAVING	42
8.1	Handhaving regels.....	42
8.2	Sancties.....	42
9	PICTOGRAMMEN (OVERZICHT EN BETEKENIS).....	43

VOORWOORD

Voor u ligt het Handboek Veilig Werken voor het gehele complex van Rotterdam Ahoy (De Ahoy Arena, de beurszalen, het Rotterdam Ahoy Convention Centre, het kantoor en het buitenterrein). Alle regels die in dit handboek staan, zijn van toepassing op de meest voorkomende werkzaamheden tijdens de opbouw- en afbouwperiode en onderhouds- en modificatieprojecten in het gehele complex. Deze regels zijn opgesteld om de veiligheid van personen die werkzaam zijn binnen Rotterdam Ahoy te kunnen waarborgen. Daarnaast is dit handboek een richtlijn voor de handhaving van de Arbo-wetgeving.

---

1 ALGEMENE INFORMATIE

1.1 Algemene randvoorwaarden

Dit handboek is onderdeel van de huurvoorschriften en/of overeenkomst ter uitvoering van onderhoud- en/of modificatiewerkzaamheden. De huurvoorschriften geeft u volledig inzicht in de randvoorwaarden om veilig en conform de wet deel te nemen aan een evenement bij Rotterdam Ahoy of een evenement bij Rotterdam Ahoy te organiseren. Alle regels die in dit handboek staan, zijn van toepassing op de meest voorkomende werkzaamheden tijdens de opbouw- en afbouwperiode en onderhouds- en modificatieprojecten in het gehele complex. Deze regels zijn opgesteld om de veiligheid van personen die werkzaam zijn binnen Rotterdam Ahoy te kunnen waarborgen.

De werkgever is verplicht om voor goede werkomstandigheden te zorgen. Werknemers en derden zijn verplicht de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid in acht te nemen om risico's voor de veiligheid en gezondheid te vermijden. Een werknemer, zelfstandige, standhouder of bezoeker dient tijdens relevante werkzaamheden op de juiste wijze relevante persoonlijke beschermingsmiddelen te gebruiken (zie hoofdstuk 4).

1.1.1 Legitimatieplicht en leeftijd

Iedereen in Nederland van 14 jaar en ouder moet volgens de Wet op identificatieplicht een geldig identiteitsbewijs bij zich dragen en aan het bevoegd gezag tonen, indien daarom gevraagd wordt. Ook bij Rotterdam Ahoy moet een ieder zijn identiteitsbewijs desgevraagd kunnen tonen.

Voor Nederlanders gelden de volgende (geldige) legitimatiebewijzen:

- NL-paspoort, Nederlandse identiteitskaart of NL-rijbewijs

Voor niet-Nederlanders gelden de volgende legitimatiebewijzen:

- Verblijfsdocument van de Vreemdelingendienst
- Het niet-Nederlandse paspoort waarin door de Vreemdelingendienst een vergunning tot verblijf is aangetekend
- Identiteitskaart van een EU-land
- Het vluchtelingen- of vreemdelingenpaspoort

Bij weigering kan de desbetreffende persoon de verdere toegang worden ontzegd en worden verwijderd. Het is niet toegestaan om personen jonger dan 16 jaar tijdens een opbouw of afbouw van beurzen, congressen en evenementen toe te laten (ook niet tijdens vakanties/vakantieperiodes). Jeugdige werknemers die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt en stagiaires mogen alleen arbeid verrichten dat geen gevaar voor de gezondheid of omgeving op kan leveren. Indien wel gevaar

voor de gezondheid of de omgeving kan ontstaan, dient deskundig toezicht aanwezig te zijn tijdens het uitvoeren van de arbeid.

1.1.2 Gedragscodes ten aanzien van veiligheid

Iedere werkgever is zelf verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden en ook voor de arbeidsomstandigheden van de werknemers en overige personen die zich begeven op de werkvloer in de directe nabijheid van de werknemer. De medewerker dient zich te houden aan geldende voorschriften, aanwijzingen, instructies en procedures die verband houden met veiligheid in de breedste zin. Bovendien dient de werknemer personen in de directe nabijheid te wijzen op het belang en de naleving van de voorschriften, aanwijzingen, instructies en procedures.

Een brand, ongeval of andere calamiteit dient direct gemeld te worden via het interne alarmnummer **3112**. Het externe alarmnummer is **+31 (0)10 2933 112**. Zeg duidelijk wie u bent, wat er is gebeurd en waar het is. De portier zal de nodige actie ondernemen.

Bij diefstal of gevonden voorwerpen dient dit gemeld te worden bij de portier.

Het meebrengen drugs en/of (ongeautoriseerd) dragen van wapens in en rondom het gehele complex van Rotterdam Ahoy is ten strengste verboden.

Tijdens de op-/afbouwperiode of onderhouds- en/of modificatiewerkzaamheden in de beurs- & evenementenhallen, Ahoy Arena, Ahoy Plaza, RTM Stage en/of congres- & vergadercentrum worden medewerkers en overige passanten ten strengste geadviseerd om niet door de genoemde ruimten te lopen.

1.1.3 Werkzaamheden

Alle werkzaamheden dienen met zorg, voorzichtigheid en niet gehaast uitgevoerd te worden om de kans op het ontstaan van een onveilige situatie te verkleinen. Door een duidelijke werkplanning, het voldoende nemen van pauzes en een duidelijke taakstelling kan de werkdruk verlaagd worden. Ter voorkoming van letsel of verwondingen is het dragen van ringen, piercings, horloges, armbanden of halskettingen tijdens werkzaamheden, niet gewenst. Bij werkzaamheden met (machinaal) draaiende delen is het dragen van sieraden en loshangende kleding sowieso niet toegestaan.

Vóór aanvang dienen werkzaamheden goed voorbereid te worden, een slechte voorbereiding kan leiden tot onveilige situaties. Onveilige situaties dienen direct gemeld te worden bij de dienstdoende Project Manager van Rotterdam Ahoy of in geval van onderhouds- en/of modificatiewerkzaamheden bij de afdeling Technical Services. Neem bij onduidelijkheid over bepaalde werkzaamheden contact op met de desbetreffende contactpersoon.

Tijdens de bediening van machines, bij hijswerkzaamheden en bij cateringwerk dient lang haar in een (korte) staart of in een haarnetje gedragen te worden.

Apparatuur en gereedschap mag alleen worden gebruikt voor het daartoe bestemde doel en waarvan de werking bekend is.

1.1.4 Achterlating werkterrein

Het werkterrein dient na afloop van de dagelijkse werkzaamheden:

- Veilig en voorzien van markeringen te worden achtergelaten.
- Indien het gevaar kan opleveren te worden afgesloten.
- Van een waarschuwingsbord te worden voorzien, indien het niet afsluitbaar is.

Controle op deze veiligheidsvoorzieningen wordt door de toezichthouder uitgevoerd.

1.1.5 Toegangsbeleid

Tijdens de op- en afbouw en is het gehele complex van Rotterdam Ahoy alleen toegankelijk met een geldige toegangsbadge. Met uitzondering van koeriersdiensten, waar speciale koeriers – en leveranciersbadges beschikbaar voor worden gesteld, dient een ieder, die zich begeeft in het complex tijdens de op- en afbouw van evenementen zich (online) te registreren voor een beurs/evenement. Standbouwers en toeleveranciers worden dringend verzocht zich vooraf te registreren om een snelle doorstroom bij aankomst te bevorderen.

Registratie kan ook op het desbetreffende registratiepunt binnen het complex van Rotterdam Ahoy. Een aantoonbaar geldig identiteitsbewijs (voor niet-EU ingezetenen tevens een geldige tewerkstellingsvergunning) is hiervoor verplicht).

Tijdens onderhouds- en modificatiewerkzaamheden is het gehele complex van Rotterdam Ahoy alleen toegankelijk met een geldige toegangsbadge. Aanmelding en registratie hiervoor is bij de Portiersloge in de Plaza.

Voor iedereen geldt dat het zichtbaar dragen van de toegangs-/bezoekersbadge verplicht is evenals het dragen van herkenbare, door de werkgever beschikbaar gestelde, werkkleding.

1.2 Aansprakelijkheden

Rotterdam Ahoy is niet aansprakelijk voor enige vorm van schade en/of verlies van goederen, gereedschap of bezittingen. Verder is Rotterdam Ahoy niet aansprakelijk voor enig lichamelijk letsel, tenzij sprake is van opzet of grove nalatigheid tijdens Rotterdam Ahoy.

1.3 Taken en verantwoordelijkheden

Iedereen is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen arbeidsomstandigheden en die van zijn/haar collega's en overige personen die zich begeven op de werkvloer in de directe nabijheid van de medewerker. De werkgever van de werkzame personen is verantwoordelijk voor de instructie en het toezicht op zijn of haar eigen werknemers.

1.4 Vergunningen

Voor bepaalde werkzaamheden dient een (heet-)werkvergunning te worden aangevraagd. Waar "veilig werk vergunningen" in een bedrijf verplicht zijn, dienen deze ook door werknemers van derden bij de verantwoordelijke van Rotterdam Ahoy te worden aangevraagd. De (heet-)werkvergunning dient u voor aanvang van de werkzaamheden bij de portier in te vullen en daarna zichtbaar op de werkplek op te hangen en de verplichte voorzorgsmaatregelen t.b.v. het veilig werken in acht te nemen. Na beëindiging van de werkzaamheden moet de (heet-)werkvergunning worden ingeleverd bij de portier. Zij archiveren de werkvergunningen.

1.5 Rookbeleid

Roken, incl E-smoking, is beperkt tot in de daarvoor bestemde zones. Sigaretten worden geacht in de asbakken bij deze rookplekken gedeponereerd te worden. Toezichthouders zien toe op handhaving en naleving van dit rookbeleid.

1.6 Alcohol en drugs

Het meenemen en het nuttigen tijdens het werk van alcoholische dranken, drugs en/of geestverruimende middelen binnen het gehele complex van Rotterdam Ahoy is niet toegestaan. Het werken 'onder invloed' van deze genotsmiddelen in en rondom het gehele complex van Rotterdam Ahoy is niet toegestaan. Op verzoek van een toezichthouder van Rotterdam Ahoy wordt iedereen geacht mee te werken met een onderzoek naar verboden genotsmiddelen; bij weigering kan worden verzocht het Rotterdam Ahoy complex direct te verlaten.

1.7 Agressie en geweld

Agressie of geweld in en rondom het gehele complex van Rotterdam Ahoy wordt niet getolereerd. Indien er enige vorm van agressie of geweld voorkomt, dient dit direct gemeld te worden aan de leidinggevende of de dienstdoende Project Manager of contactpersoon van de afdeling Technical Services (geldig voor derden).

Een ieder die te maken heeft met enige vorm van agressie of geweld, wordt geadviseerd geen discussie te voeren met de desbetreffende persoon. Na elk agressie- of geweldsincident kan een onderzoek

worden ingesteld naar de aard van het incident. Een ieder die zich schuldig heeft gemaakt aan enige vorm van agressie of geweld loopt de kans voor geruime tijd te worden geweerd uit het gehele complex van Rotterdam Ahoy.

1.8 Veilige en gezonde arbeidsomstandigheden

Werkgevers dienen zorg te dragen voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden van werknemers. De Arbowet verlangt dat maatregelen in een bepaalde volgorde worden genomen, waarbij allereerst naar de bron van het probleem wordt gekeken. Dit wordt ook wel een arbeidshygiënische strategie genoemd.

De volgorde van deze arbeidshygiënische strategie ziet er als volgt uit:

- Bronmaatregelen – Een werkgever moet eerst de oorzaak van het probleem wegnemen. Voorbeeld: schadelijke stof vervangen door een veiliger alternatief.
- Collectieve maatregelen – Als bronmaatregelen geen mogelijkheden bieden, moet de werkgever collectieve maatregelen nemen om risico's te verminderen. Voorbeeld: het plaatsen van afscherming of een afzuiginstallatie.
- Individuele maatregelen – Als collectieve maatregelen niet kunnen of ook (nog) geen afdoende oplossing bieden, moet de werkgever individuele maatregelen nemen. Voorbeeld: het werk zo organiseren dat werknemers minder risico lopen (taakrotatie).
- Persoonlijke beschermingsmiddelen – Als de eerder genoemde maatregelen geen effect hebben, dient de werkgever persoonlijke beschermingsmiddelen te verstrekken. Voorbeeld: oorbeschermers en lasbrillen.

1.9 Richtlijnen voor het (af-)bouwen

Er wordt bekend gemaakt wanneer het (de)monteren van de stand/locatie mag beginnen. Hiervoor zijn een aantal regels van toepassing:

- Wij adviseren geen kostbare goederen onbeheerd achter te laten. Dit geldt ook voor periodes dat de beurs/event/het complex gesloten is.
- U wordt verzocht de gehuurde ADSL modems, telefoontoestellen, portofoons e.d. in te leveren bij de portiersloge gelegen in de Plaza. Deze is 24 uur per dag geopend. De overige gehuurde materialen zullen spoedig worden opgehaald. Wij verzoeken dit in afgesloten ruimten te plaatsen.
- De tijden dat de loopdeuren, de transportdeuren gesloten en de hallen leeg moeten zijn, worden aan u bekend gemaakt. Wanneer hier vertraging in komt, kunt u dit doorgeven aan telefoonnummer **+31 (0)10 293 3124**
- De gehuurde (stand-)ruimte moet in dezelfde staat worden achtergelaten waarin deze is opgeleverd. Dit betekent dat u uw eigen (stand-)materiaal na afloop van de beurs/event/onderhouds- en of modificatiewerkzaamheden zelf moet afvoeren.
- Nadat onze beveiliging en/of afdeling Mobility & Logistics de hallen voor autoverkeer heeft vrijgegeven, mag transport in de hallen plaatsvinden. Tot die tijd wordt het (vracht-)verkeer

verwezen naar parkeerterrein P1/P2. Daar is de afdeling Mobility & Logistics verantwoordelijk voor het parkeren en het opstellen van de wagens. U wordt verzocht de aanwijzingen van dit personeel op te volgen.

- Er wordt bekend gemaakt op welk tijdstip de elektriciteit, de telefoons en het WiFi worden afgesloten. Indien u hier langer gebruik van wilt maken moet dit 2 uur voor sluiting van de beurs/event te melden. Deze termijn kan maximaal met 2 uur verlengd worden.

2 BEDRIJFSNOODPLAN

Het bedrijfsnoodplan is een verzameling van alle plannen en deelplannen die het gehele complex van Rotterdam Ahoy voorbereid op een calamiteit. Een calamiteit is een onverwachte gebeurtenis die schade of letsel veroorzaakt. Tijdens calamiteiten regisseert het bedrijfsnoodplan de medewerkers bij de taken die ze moeten vervullen.

In en om het complex van Rotterdam Ahoy kan zich een situatie voordoen die direct gevaar kan opleveren voor de mensen die in het pand aanwezig zijn. Brand, explosie, bomalarm, ordeverstoring in en om het gebouw of in een naburig gebouw zijn hier voorbeelden van. Snel toegankelijke en goed werkende procedures zijn dan noodzakelijk, zodat paniek kan worden voorkomen en in een voorkomend geval gedwongen, maar effectief kan worden ontruimd. Door organisatorische maatregelen en technische voorzieningen kunnen eventuele calamiteiten worden voorkomen of, kort na ontdekking, adequaat worden opgelost.

Vorzorgsmaatregelen

Om de kans op calamiteiten te verkleinen, houdt u zich onder meer aan enkele voorzorgsmaatregelen:

- Controle over vrijhouden van gangen en nooduitgangen
- Controle op het bereikbaar houden van Bedrijfshulpverleningsmiddelen (bijv. ontruimingsinstallatie, blustoestellen en verbandmiddelen)
- Toezien op brandpreventief gedrag (indien aan de orde: naleving rookverbod, uitschakelen apparatuur, etc.)
- Weten waar bedrijfshulpverleners zijn gehuisvest
- Betrokkenen het belang uitleggen van brandpreventie
- Het kennen van specifieke (brand-) aspecten van het gebouw en de organisatie.

Calamiteitenvoorzieningen

Iedere etage en gang kent brand- en rookwerende scheidingsen en het complex is uitgerust met noodloopverlichting (ANV) en verlichte noodtransparanten. Ook is er in het gehele complex een ontruimingsalarm aanwezig. De ontruiming is een constant, in toonhoogte oplopend, signaal van het type “slow-whoop”, onderbroken door gesproken tekst in het Nederlands en Engels.

De brandmeldinstallatie bevindt zich in het gehele complex, waarbij automatische (hand-)brandmelders zijn bevestigd, die bij constatering van brand (automatisch of handmatig) worden geactiveerd, waarna alarmering zowel (intern als extern) volgt. Rond het gehele pand zijn onder- en bovengrondse watertoevoer en diverse sprinklerinstallaties.

Instructies voor calamiteiten

Tijdens calamiteiten is er door Rotterdam Ahoy een functionaris aangewezen. Deze draagt zorg voor de juiste begeleiding van personeel en hun bezoekers. Volg altijd de instructies stipt op, ook al lijkt het niet altijd in overeenstemming met uw gedachten.

Binnen Rotterdam Ahoy bestaat een vluchtplan. Stel uzelf op de hoogte van dit plan en ook uw medewerkers. U vindt de vluchtplannen bij de trappenhuizen en liften en op andere centrale plaatsen binnen Rotterdam Ahoy.

2.1 Voorbereiding tegen mogelijke calamiteit

Onder voorbereiding wordt verstaan: het van tevoren nemen van mogelijke maatregelen tegen een mogelijke calamiteit. Naast brandpreventiemiddelen heeft Rotterdam Ahoy een bedrijfshulpverleningsorganisatie (BHV).

Zorg er zelf voor de benodigde gebouwkennis voordat de werkzaamheden starten. Waar zijn de dichtstbijzijnde nooduitgangen? Waar zijn de dichtstbijzijnde blusmiddelen?

2.1.1 Brandveiligheid

- Gebruik van (licht-ontvlambaar) brandbaar materiaal is niet toegestaan. Gebruik van dit materiaal is slechts toegestaan indien het voldoet aan de eisen die gesteld zijn in het accommodatiereglement.
- Alle materialen die bij standbouw worden toegepast, dienen te voldoen aan de eisen gesteld in het Bouwbesluit.
- Textiel waarmee stands of hallen bekleed worden, dient vooraf te worden geïmpregneerd met brandvertragend materiaal voor zover het materiaal geen brandvertragende eigenschappen bezit. Schriftelijk bewijs van deze brandvertraging dient op verzoek beschikbaar gesteld te worden.
- Gebruik van de volgende stoffen/zaken is slechts toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de Project manager of contactpersoon van de afdeling Technical Services van Rotterdam Ahoy:
  - apparatuur voor het demonstreren, bakken en braden of frituren op elektra en/of gasflessen
  - gecombineerde of tot vloeistof verdichte gassen
  - brand versnellende vloeistoffen
  - apparaten met niet-ioniserende straling.
- Gebruik van licht ontvlambare of ontplofbare stoffen, gassen en gevaarlijke goederen, waaronder ioniserende straling, is niet toegestaan, tenzij er een specifieke vergunning is verleend zoals in geval van theater vuurwerk en special effects.

2.1.2 Blusmiddelen

- Blusmiddelen mogen alleen gebruikt worden voor het bestrijden van een brand. Alle blusmiddelen dienen te allen tijde goed bereikbaar en zichtbaar te zijn. Het is niet toegestaan om blusmiddelen te blokkeren.
- Blusmiddelen dienen voorzien te zijn van een geldige keuringsdatum. In het geval van overschrijding van de (her)keuringsdatum dient een melding gemaakt te worden bij de contactpersoon van de afdeling Technical Services van Rotterdam Ahoy.
- Voor blusmiddelen die niet onder de verantwoordelijkheid van Rotterdam Ahoy vallen (geldig voor derden), geldt dat deze onder eigen verantwoordelijkheid vallen.
- Ter voorkoming van legionella is het verboden een brandslang te gebruiken voor enig ander doel dan het bestrijden van een brand.
- Bij werkzaamheden met een risico op brand of bij het werken met brandbare stoffen zullen door de gebruiker (eigen) aanvullende brandblusmiddelen opgesteld worden en vooraf een heetwerkvergunning aangevraagd worden bij de portier.

2.1.3 Open vuur (lassen, branden en slijpen)

- Onder open vuur wordt verstaan: werkzaamheden waarbij met vuur gewerkt wordt, zoals (snij)branders, lassen en mechanische vonken (bijvoorbeeld door slijpen).
- Vóór aanvang van de werkzaamheden met open vuur dient een heetwerkvergunning te worden aangevraagd bij de portier. De toezichthouder dient de werkvergunning goed te keuren. Deze werkvergunning dient u voor aanvang van de werkzaamheden bij de portier in te vullen en daarna zichtbaar op de werkplek op te hangen. Na beëindiging van de werkzaamheden moet de heetwerkvergunning worden ingeleverd bij de portier. Zij archiveren de heetwerkvergunningen.
- Tijdens werkzaamheden met open vuur dienen te allen tijde blusmiddelen binnen handbereik aanwezig te zijn.
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals beschreven in hoofdstuk 4, is verplicht.
- Bij werkzaamheden met gas dienen de gasflessen stabiel en geborgd tegen omvallen te worden opgesteld en te worden afgeschermd van het open vuur.
- Het is ten strengste verboden om gasbranders aan te laten bij het verlaten van de werkplek.

2.1.4 Nooduitgangen

- Nooduitgangen dienen te allen tijde geopend te kunnen worden; het is derhalve verplicht nooduitgangen vrij te houden van obstakels (goederen en afval).

- Het is niet toegestaan om de nooddeuren op slot te doen of om de nooddeuren voor een ander doel, dan in relatie tot een calamiteit, te gebruiken.

2.1.5 Bedrijfshulpverlening

Bedrijfshulpverlening (BHV) is bedoeld om ongevallen en andere onverwachte rampen zoveel mogelijk te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken. Bedrijfshulpverleners (BHV'ers) hebben de leiding totdat professionele hulpdiensten gearriveerd zijn. Daarna assisteren de BHV'ers van Rotterdam Ahoy deze professionele hulpdiensten verder. Gezien de aard van de activiteiten in het complex van Rotterdam Ahoy ligt het zwaartepunt bij BHV op het evacueren van aanwezige personen uit het complex. Tijdens een evacuatie moeten de aanwezigen het gebouw verlaten onder leiding van de BHV'ers.

Taken van de BHV-ers zijn:

- Verlenen van eerste hulp bij ongevallen (indien er geen EHBO'ers aanwezig zijn);
- Onder het verlenen van EHBO wordt ook verstaan: het gebruik van een Automatische Externe Defibrillator (AED); deze is te herkennen aan het AED-logo (figuur 1) en beschikbaar bij de portierloges en de EHBO-ruimte;
- Beperken en bestrijden van een eventuele brand;
- Voorkomen en beperken van ongevallen;
- In noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het gebouw;
- Alarmeren van en samenwerken met de gemeentelijke of regionale brandweer en andere hulpverleningsorganisaties bij een calamiteit.
- Bijwonen van ontruimingsoefeningen.

Figuur 1: AED

2.2 Wat te doen bij een calamiteit

In geval van een calamiteit dient snel te worden gehandeld. De calamiteit dient zo goed mogelijk te worden bestreden.

2.2.1 Brand

In geval van brand:

- Let op uw eigen veiligheid
- Blijf rustig, maar handel snel
- Beoordeel de brand en probeer, indien de veiligheid het toelaat, de brand te doven; indien het niet lukt om de brand te doven, sla de brandmelder in;
- Meld altijd de brand bij nummer **+31 (0)10 2933 112** en geef de exacte locatie van de brand door en de aard van de brand;
- Breng, indien mogelijk, de in gevaar verkerende personen naar een veilige omgeving;
- Waarschuw gebruikers van de afdeling/ruimte/locatie
- Sluit ramen en deuren
- Gebruik geen liften

2.2.2 Bedrijfsongeval

Een bedrijfsongeval ontstaat door een ongunstige samenloop van omstandigheden die schade aan de gezondheid tot gevolg heeft. In geval van een bedrijfsongeval dient in eerste instantie aan de eigen veiligheid en aan de veiligheid van anderen gedacht te worden. Het slachtoffer (bij een bedrijfsongeval met letsel) dient zo goed mogelijk gerustgesteld te worden. Beperk de hulp aan het slachtoffer tot het verrichten van eerste hulp, laat de hulp verder over aan deskundige personen, zoals een bedrijfshulpverlener of iemand van de hulpdiensten.

2.2.3 Melding onveilige situaties en (bedrijfs)ongevallen

Een (ernstig) bedrijfsongeval dient gemeld te worden bij het noodnummer van Rotterdam Ahoy **+31 10 2933 112**.

- Meld de plaats, toedracht en het aantal slachtoffers
- Wacht tot de hulpverlening te plaatste is

2.2.4 Ontruiming

- Bij een constant ontruimingssignaal moet u het pand ONMIDDELIJK verlaten.
- Berg (snel) waardevolle zaken op en sluit ramen en deuren
- Schakel alle aanwezige apparatuur op de voorgeschreven wijze uit
- Verlaat het gebouw via trappenhuizen en nooduitgangen
- Gebruik geen liften
- Volg de aanwijzingen van de hulpverlening
- Verleen assistentie waar nodig

GA NAAR DE VERZAMELPLAATS : HET VOORPLEIN

De verzamelplaats is te herkennen aan het symbool van de verzamelplekken (figuur 2).

Figuur 2: Verzamelplaats

De dichtstbijzijnde nooddeur is te vinden door het volgen van de vluchtrouteaanduiding (figuur 3). Deze dient te allen tijde goed zichtbaar te zijn. Verder dient iedereen de aanwijzingen van bedrijfshulpverleners op te volgen.

Figuur 3: vluchtrouteaanduiding

Veiligheidssignaal

Indien de situatie weer veilig is, wordt dit vanuit de portiersloge omgeroepen.

Proefalarm

Het proefalarm wordt – als test – regelmatig gegeven en wordt tevens in de gesproken tekst aangegeven dat het hier een test betreft.

Telefoongebruik

Gebruik tijdens een calamiteit de telefoon uitsluitend voor het doorgeven van informatie m.b.t. de calamiteit.

Calamiteiten telefoonnummer

Het melden van een calamiteit dient te gebeuren op telefoonnummer:

Intern: 3112

Extern: + 31 10 2933 112

Communicatie tijdens calamiteiten

Leden van het CrisisManagementTeam beschikken over een door Rotterdam Ahoy beschikbare gestelde draadloze telefoon. In geval van calamiteiten kunnen zij met elkaar in overleg. Ook leden van de bedrijfshulpverlening (BHV), beursbeveiliging, theaterwachten en organisatie verantwoordelijke personen beschikken over een draadloze telefoon of portofoon. De parkeerdiensten hebben portofoons en externe beveiligingsbedrijven hebben een eigen communicatiemiddel; veelal een portofoon.

In de portiersloge zijn portofoons aanwezig. Alle BHV-ers zijn in het bezit van een helm en hesje.

Instructies voor externe calamiteiten

Bij externe calamiteiten die plaatsvinden in de nabijheid van het Rotterdam Ahoy complex, dienen de betrokkenen ten behoeve van hun eigen veiligheid binnen te blijven. De alarmering wordt door de Gemeentelijke overheid op 2 manieren gedaan, namelijk door een geluidswagen of door de sirene.

Wanneer er gealarmeerd wordt, gelden de volgende stappen:

- Ga direct naar binnen
- Volg de aanwijzingen van de Hoofd Bedrijfshulpverlening en CrisisManagementTeam
- Sluit deuren en ramen;
- Luister naar Radio Rijnmond (93.4 FM, is namelijk de officiële rampenzender)
- Bericht 'EINDE ALARM' wordt door Radio Rijnmond gegeven en de portier geeft dan het veilig signaal, bij evenementen verdient een gesproken boodschap de voorkeur.

Contact

Voor vragen over faciliteiten en veiligheid kan contact opgenomen worden met de Manager Safety & Security, Manager Facility Services, contactpersoon van de afdeling Technical Services of de Projectmanager.

Contact is te verkrijgen via de portier:

+31 (0)10 292 3124

3 TRANSPORT

Algemene randvoorwaarden

- Alleen goedgekeurde transportmiddelen (heftruck, elektrische karren, hoogwerker, etc.) voorzien van een CE-markering en geldige keuringssticker zijn toegestaan in en rondom het gehele complex van Rotterdam Ahoy. Indien de her-keuringsdatum overschreden is, mag het transportmiddel niet gebruikt worden
- Onder de 18 jaar is het besturen van een (elektrische) pompwagen niet toegestaan
- Een bestuurder van een transportmiddel dient voldoende opgeleid en onderricht te zijn over de werking. Bij navraag dient het (geldig) certificaat te kunnen worden getoond
- De bestuurder dient alle veiligheidsmaatregelen in acht te nemen die bij het bedienen en besturen van transportmiddelen van toepassing zijn, zoals het dragen van de gordel etc.

Certificaat en rijbewijs voor transportmiddelen

Iedereen die een transportmiddel bestuurt, moet in het bezit zijn van een geldig certificaat voor het betreffende voertuig (heftruck, elektrische karren, hoogwerker, etc.) en voldoende onderricht zijn over de werking van het transportmiddel.

Binnen de gebouwen van Rotterdam Ahoy volstaat het geldig certificaat voor het betreffende voertuig (heftruck, elektrische karren en hoogwerker, etc.).

Op de (Rotterdam Ahoy-)buitenterreinen* geldt dat men naast het geldig certificaat voor het betreffende voertuig (heftruck, elektrische karren, hoogwerker etc.) ook moet beschikken over een geldig rijbewijs.

* Tot de (Rotterdam Ahoy-)buitenterreinen worden gerekend, de Ahoyweg, het Ahoy voorplein, de parkeerterreinen P1 t/m P6, de expeditie terreinen langs de beurs- & evenementhallen, de Ahoy Arena en het RACC.

Parkeren

Parkeren van auto's is alleen toegestaan op parkeerplaatsen of in de door Rotterdam Ahoy toegewezen vakken.

Gebruik fietsen

- Het is verboden om tijdens openingstijden van een beurs, congres of evenement gebruik te maken van een fiets, step of ander vervoersmiddel.
- Het is niet toegestaan om over de stoep of tegen de rijrichting in te fietsen.
- Het gebruik van verlichting op de fiets is, indien het donker is, verplicht.
- Fietsen dienen geïnspecteerd te worden op gebreken; de gebreken dienen voor gebruik te worden verholpen.

3.1 Verkeer

In en rondom het gehele complex van Rotterdam Ahoy gelden de algemene regels overeenkomstig de Wegenverkeerswet. Daarnaast gelden onderstaande verkeersregels specifiek voor Rotterdam Ahoy. Iedereen dient zich hieraan te houden:

- De aanwijzingen van de verkeersregelaars dienen te worden opgevolgd
- De maximum snelheid van 10 km/h (figuur 4) geldt voor heel het terrein van Rotterdam Ahoy, pas de snelheid aan de omstandigheden aan

Figuur 4: Maximum snelheid

- Gebruik van een gordel, indien aanwezig, is verplicht
- Het gebruik van zwaailichten, verlichting en bebording is verplicht indien gebruikgemaakt wordt van de openbare weg of bij het laden en lossen
- Er dient rechts te worden gereden; verkeer van rechts heeft altijd voorrang, ook voetgangers
- Alle lichaamsdelen moeten tijdens het rijden van een vervoermiddel binnenboord gehouden worden
- Claxonneren is niet toegestaan, behalve bij het naderen van een onoverzichtelijk kruispunt waar ander verkeer aan kan komen. Hier mag ter waarschuwing wel geclaxonneerd worden
- Het is niet toegestaan om de voor de hulpdiensten aangewezen aanrijroutes op enige wijze te blokkeren
- Het is niet toegestaan passagiers mee te nemen indien hier geen plaats voor is
- Het rijden/bedienen onder invloed van middelen die het reactievermogen (kunnen) beïnvloeden, zoals alcohol, drugs of medicijnen, is niet toegestaan
- Houd tijdens het rijden rekening met de omgeving, er mag nooit harder gereden worden dan omstandigheden toelaten
- Het is niet toegestaan om tijdens het rijden afleidende handelingen uit te voeren zoals bellen, social media, portofoon verkeer, lezen van papieren of digitale apparaten en muziekdragers gebruiken

3.2 Laden & Lossen

- Laden en lossen moet onder beheerste omstandigheden worden uitgevoerd en alleen bij de daarvoor bestemde aanvoerdeuren
- Het gebruik van beschadigde of afgekeurde pallets is niet toegestaan
- Het laden en lossen van gevaarlijk opgestapelde pallets is niet toegestaan. Het uitsteken van goederen uit de vrachtwagen tijdens het rijden, is verboden
- Tijdens het laden en lossen met een heftruck is het voeren van een zwaailicht verplicht
- De goederen mogen niet voor nooddeuren geplaatst worden; deze moeten te allen tijde vrij gehouden worden. Ook de blusmiddelen moeten altijd bereikbaar blijven
- Tijdens het laden / lossen moet een veilige situatie gecreëerd worden. Hierbij moet gedacht worden aan het vastzetten van een ramp en het gebruik van een heftruck bij zware materialen

3.3 Heftrucks

Indien er gebruik wordt gemaakt van een heftruck moet deze voorzien zijn van lepels van de juiste lengte en geschikt voor het te heffen gewicht. Vóór gebruik dient de heftruck op mankementen te worden gecontroleerd.

- Heftrucks moeten onder beheerste omstandigheden worden gebruikt; rijden met een slecht opgestapelde last is niet toegestaan. Het is niet toegestaan om een heftruck zwaarder te belasten dan de voorgeschreven maximale werklast
- Het is niet toegestaan om, op welke manier dan ook, passagiers mee te nemen
- Een bocht mag nooit te snel genomen worden; dit ter voorkoming van het kantelen van de heftruck
- Het is verboden om personen via de lepels omhoog te liften of om vanaf de lepels te werken (tenzij vanuit een daarvoor bestemde bak wordt gewerkt)
- Het is verboden om onder de lepels te werken of door te lopen
- Tijdens het rijden in de Plaza, beurs- & evenementhallen en in de Ahoy Arena is het verplicht om een zwaailicht aan te hebben; dit verhoogt de zichtbaarheid
- Heftrucks, door gas aangedreven, dienen bij langdurige parkeertijd buiten te worden geparkeerd
- Het gebruik van de gordel is verplicht, tenzij het een heftruck met gesloten kooi betreft
- Het dragen van relevante persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals in hoofdstuk 4 omschreven, is verplicht. Indien het zwaailicht brandt, is ook op een heftruck de helm plicht van toepassing. Bij het rijden met een opgestapelde lading dient stapvoets te worden gereden
- Rijdt achteruit indien de lading het zicht naar voren blokkeert
- Tijdens het rijden dienen de lepels laag gehouden worden. De maximum hoogte van de lepels tijdens het rijden is vijftien (15) centimeter boven de grond

- Het is niet toegestaan om met heftrucks met dieselmotoren binnen het Rotterdam Ahoy complex te rijden. De enige uitzondering op deze regel is bij een lastvermogen van meer dan vier (4) ton. In dat geval dient de heftruck in ieder geval voorzien te zijn van een deugdelijk roetfilter
- Indien op de openbare weg gereden wordt, moet de heftruck uitgerust zijn met compleet werkende verlichting en de juiste bebording
- Het opladen van de accu is alleen toegestaan op de door de afdeling Technical Services goedgekeurde en aangewezen locatie. Het bijvullen van accu's is alleen toegestaan op de daarvoor bestemde vullocaties (informatie hierover is te verkrijgen bij de afdeling Technical Services). Morsingen dienen te worden voorkomen en zo nodig te worden opgeruimd
- Het gebruik van een werkbak is toegestaan als deze voorzien is van een geldige CE-keuring en voldoet aan de voorwaarden:
  - Jaarlijks hooguit enkele keren plaatsvinden
  - Niet langer dan vier uren per keer
  - Op plaatsen die moeilijk bereikbaar zijn
  - En meer geëigende middelen om die plaatsen te bereiken niet mogelijk zijn

3.4 Hoogwerkers

Onder hoogwerkers wordt verstaan: schaarhoogwerkers, masthoogwerkers, telescoop-hoogwerkers en knikarm hoogwerkers.

- Vóór gebruik van de hoogwerker dienen alle beveiligingsvoorzieningen gecontroleerd te worden. Geconstateerde gebreken dienen direct gemeld te worden aan de leidinggevende en te worden verholpen voordat de hoogwerker gebruikt wordt
- Het is verboden een hoogwerker in uitgeschoven positie te verlaten. Een hoogwerker dient op de grond te worden verlaten
- Bij windkracht zes (6) of hoger of zoals aangegeven door de fabrikant is het verboden buiten een hoogwerker te gebruiken
- Een hoogwerker dient altijd op een vlakke ondergrond opgesteld te worden. Indien de hoogwerker voorzien is van stempels, dienen deze op de juiste manier gebruikt te worden
- Personen in de werkbakken dienen met beide benen in de werkbak te blijven staan. Het is verboden de vloer van de werkbak te verhogen. Het staan op de (tussen)leuningen is verboden
- Het is niet toegestaan om materialen buiten de werkbak te laten uitsteken
- Een hoogwerker is niet bestemd voor het verrichten van hijswerkzaamheden
- Het verplaatsen van een hoogwerker is alleen toegestaan met ingetrokken giek en er dient stapvoets te worden gereden. Laat eventueel iemand vooruitlopen om te helpen
- Diesel-aangedreven hoogwerkers dienen voorzien te zijn van een deugdelijk roetfilter
- Bij werkzaamheden met een één persoonshoogwerker (Geni / alp) dienen veiligheidsvoorschriften te worden nageleefd

3.5 (Elektrische) pompwagens

- Het is verboden om tijdens het besturen van de pompwagen erop te staan of te stappen. Verder is het verboden om personen te vervoeren op de (elektrische) pompwagens
- Elektrische pompwagens die voorzien zijn van een plateau, mogen geen passagiers vervoeren
- Het is niet toegestaan om een slecht opgestapelde lading te vervoeren
- Opladen van de accu is alleen toegestaan op de door de afdeling Technical Services aangewezen positie. Het bijvullen van accu's is alleen toegestaan op de daarvoor bestemde vulpunten (inlichtingen bij de afdeling Technical Services). Morsingen dienen te worden voorkomen en zo nodig te worden opgeruimd.

3.6 (Elektrische) karren

Onder elektrische karren vallen alle vervoer- en hulpmiddelen die door middel van elektriciteit voortbewegen.

- Het rijden met een kar die een slecht opgestapelde lading bevat, is niet toegestaan
- Binnen en buiten het gehele complex van Rotterdam Ahoy dienen de eerdergenoemde snelheden aangehouden te worden
- Het is niet toegestaan om passagiers mee te nemen, tenzij het voertuig is voorzien van een passagiersstoel en de passagier daarop zit
- Het gebruik van de gordel, indien aanwezig, is verplicht
- De handrem dient te worden gebruikt, indien aanwezig, wanneer de kar niet meer in gebruik is
- Opladen van de accu is alleen toegestaan op de door de afdeling Technical Services aangewezen locatie. Het bijvullen van accu's is alleen toegestaan op de daarvoor bestemde vulpunten (inlichtingen bij de afdeling Technical Services). Morsingen dienen te worden voorkomen en zo nodig te worden opgeruimd.

3.7 Uitlaatgassen in besloten ruimten

- Indien een voertuig voor werkzaamheden in een besloten ruimten, zoals de hallen, Ahoy Arena en de RTM Stage, aanwezig is, dan moet deze direct na de werkzaamheden weer naar buiten gereden worden
- Tijdens werkzaamheden in besloten ruimten, zoals de hallen, de Ahoy Arena en/of RTM Stage, is het niet toegestaan het voertuig stationair te laten draaien. Mocht dit noodzakelijk zijn, dan dient er eerst overleg te worden gepleegd met de Project Manager of de contactpersoon van de afdeling Technical Services
- Er dient te worden gelost buiten. Bij uitzondering is het toegestaan om in de hallen te lossen. Dit dient in overleg met de Project Manager of de contactpersoon van de afdeling Technical Services gedaan te worden.

3.8 Maatregelen dieselemisatie

Conform de Arbo wet- en regelgeving dient bekeken te worden of een dieselmotor vervangen kan worden door een ander type aandrijving, zoals een LPG- of elektrische aandrijving. Dit is in elk geval verplicht voor heftrucks die binnen gebruikt worden en minder dan 4 ton kunnen heffen.

Bij dieselmotor aangedreven arbeidsmiddelen waarvoor vervanging technisch nog niet mogelijk is, moeten voorzieningen zijn getroffen om de blootstelling aan dieselmotorenemissie (DME) te voorkomen of te beperken tot een door de werkgever te stellen grenswaarde op een zo laag mogelijk niveau. Aan deze verplichting kan de werkgever voldoen door:

- Directe afvoer van DME via een directe aansluiting op de uitlaat naar een veilige plek buiten de omsloten ruimte
- Aanbrengen van een adequate roetfilter, voor de mate van reductie via een roetfilter
- Roetfilters met een gravimetrisch afvangrendement van ten minste 70%
- Inzet/aanschaf van vrachtwagens met Euronorm-4- of -5-dieselmotoren
- Zorg voor voldoende ventilatie, mogelijk door het laten openen van ventilatie openingen in overleg met de afdeling Technical Services

4 PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN (PBM)

Collectieve bescherming heeft de voorkeur boven individuele persoonlijke bescherming

Onder collectieve bescherming wordt verstaan: bescherming geldend voor meerdere personen.

De werkgever dient voorlichting te geven over de gevaren op de werkvloer en over het doel, de werking en de wijze waarop de persoonlijke beschermingsmiddelen dienen te worden gedragen. Indien er in de veiligheidsinstructie extra beschermingsmiddelen worden aangegeven, is iedereen verplicht deze te dragen. Bij het dragen van meer dan één persoonlijk beschermingsmiddel is het noodzakelijk dat deze op elkaar worden afgestemd.

Persoonlijke beschermingsmiddelen worden slechts voor de beoogde doeleinden en overeenkomstig de gebruiksaanwijzing gebruikt. De veiligheidsinstructies worden door middel van pictogrammen aangegeven. Werkgevers zorgen ervoor dat de werknemers en derden die ingehuurd of anderszins ingeschakeld worden, doeltreffend worden ingelicht over de te verrichten werkzaamheden en de daaraan verbonden risico's alsmede over de maatregelen die dienen te worden genomen om deze risico's te voorkomen of te beperken.

4.1 Valbeveiliging

Iedereen die op een hoogte **boven de twee meter (2 m)** werkt of op een hoogte waarbij vallen een risico in houdt, is verplicht valbeveiliging te dragen.

Onder valbeveiliging wordt verstaan: een harnas, een haak en een verbindingslijn met valbeveiligingsmechanisme die de val van de werknemer remt of blokkeert. Valbeveiliging dient te zijn voorzien van een CE-keurmerk en dient minimaal aan de EN 361 eisen te voldoen. De haak dient aan een stevig en vast punt te worden bevestigd en een minimale kracht van 1000 kg kunnen weerstaan. De valbeveiliging dient minimaal één (1) keer per jaar gekeurd te zijn. Dit moet zichtbaar en aantoonbaar zijn. Goedgekeurde valbeveiliging dient beschikbaar gesteld te worden door de werkgever aan de werknemers. Vóór het gebruik van de valbeveiliging dient deze door de gebruiker gecontroleerd te worden. Na een val dient de valbeveiliging opnieuw te worden gekeurd.

4.2 Schoeisel en kleding

Schoeisel

Tijdens de op- en afbouwperiode en onderhouds- en modificatiewerkzaamheden in het gehele complex van Rotterdam Ahoy is het dragen van veiligheidsschoenen verplicht. Tijdens deze perioden worden overige passanten ten strengste geadviseerd om niet door de desbetreffende ruimten te lopen (tenzij men veiligheidsschoenen draagt).

Veiligheidsschoenen dienen te voldoen aan de EN-ISO 20345 norm en moeten voorzien zijn van een CE-keurmerk. Tijdens op- en afbouw en onderhouds- en modificatiewerkzaamheden worden veiligheidsschoenen klasse S3 of hoger aanbevolen. De schoenen dienen onderhouden en schoongehouden te worden.

Kleding

- Beschermende kleding dient te voldoen aan de eisen van de norm EN 340. De beschermende kleding dient ergonomisch, comfortabel en goed passend te zijn
- Er dient kleding beschikbaar te worden gesteld tegen warme of koude weersomstandigheden
- Het dragen van een reflecterende jas wordt geadviseerd voor werkzaamheden in donkere ruimten (kelders, installatieruimten) en op de buitenterreinen rondom het complex van Rotterdam Ahoy
- Het dragen van beschermende kleding tijdens werkzaamheden met gevaarlijke stoffen is verplicht. Onder werkzaamheden met gevaarlijke stoffen wordt verstaan: werken met de spoelmachine, werkzaamheden bij het acculaadstation en werken met open vuur
- Bij vuurgevaarlijke werkzaamheden is het niet toegestaan om werkzaamheden te verrichten in een korte broek
- De mouwen mogen geen manchetten of mouwsluitingen hebben bij werkzaamheden met draaiende machinedelen
- Werkkleding voor elektromonteurs mag niet voorzien zijn van metalen sluitingen of ritsen. Kleding dient aangepast te worden aan de weersomstandigheden

Werkhandschoenen

- Werkhandschoenen dienen een CE-markering te hebben
- Het dragen van handschoenen bij werkzaamheden met draaiende delen is verboden
- Handschoenen categorie I: bescherming tegen minimale risico's (tuinhandschoenen, huishandschoenen etc.)
- Handschoenen categorie II: bescherming tegen middelzware risico's (werken met ruwe voorwerpen, gereedschappen etc.)
- Handschoenen categorie III: bescherming tegen zeer ernstige risico's met kans op dodelijk of blijvend letsel (chemicaliën, temperaturen boven eenhonderd (100° Celsius))

4.3 Gehoorbescherming

De werkgever is verplicht de gehoorbescherming aan de werknemers ter beschikking te stellen en instructies te geven over het gebruik ervan. Verder dient de werkgever de werknemers voor te lichten over de mogelijke gevaren van lawaai.

- Onder gehoorbescherming wordt verstaan: inwendige gehoorbescherming (oordopjes, oorpluggen en otoplastieken) en uitwendige gehoorbescherming (gehoorkappen). Otoplastieken hebben de voorkeur bij regelmatig verblijf in ruimten met veel lawaai.
- Bij een geluidsniveau tussen de 80-85 dB is het dragen van gehoorbescherming aanbevolen. Onder de 80 dB kan het wenselijk zijn gehoorbescherming te dragen. Bij een geluidsniveau van 85 dB en meer is het dragen van gehoorbescherming verplicht, deze dient door de werkgever verstrekt te worden
- Bij hard lawaai kan het zijn dat oorproppen of watjes niet voldoende demping bieden, neemt u de maximale demping van de beschermingsmiddelen in acht

Aanvulling voor werkzaamheden met geluidsinstallaties:

De (bezoekende) geluidstechnicus zal de aanwezigen waarschuwen alvorens over te gaan tot testen op luid niveau.

4.4 Hoofdbescherming

Onder hoofdbescherming wordt verstaan: het dragen van een industriële helm. Een helm dient te voldoen aan de EN 397 norm en moet voorzien zijn van een CE-markering. Een haarnetje of haarmuts (bij werkzaamheden in de keuken) dient aan de HACCP eisen te voldoen.

- Indien er gevaar is van vallende voorwerpen, is het dragen van een veiligheidshelm verplicht.
- In de catering dient te allen tijde, conform de HACCP-regels, een haarnetje of een haarmuts gedragen te worden. Een haarnetje dient niet hergebruikt te worden. Vóór aanvang van werkzaamheden dient een helm te worden geïnspecteerd op gebreken en naar de houdbaarheidsdatum gekeken te worden. Indien deze datum overschreden is, mag de helm niet gebruikt worden, omdat de helm dan niet genoeg bescherming meer kan bieden. Nadat een helm is getroffen door een voorwerp, mag deze niet meer gebruikt worden en moet vervangen worden
- Een stootpet is geen veiligheidshelm, beschermt niet tegen vallend materiaal en is niet toegelaten

4.5 Gezichtsbescherming

Veiligheidsbril

Het is verplicht een veiligheidsbril te dragen bij werkzaamheden die een gevaar voor de ogen opleveren, zoals het werken met gevaarlijke stoffen of werkzaamheden waarbij rondvliegende deeltjes voorkomen. Een veiligheidsbril dient een CE-markering te hebben.

Gelaatsbescherming

Wanneer een veiligheidsbril niet genoeg bescherming voor het hoofd biedt, dient er gelaatsbescherming gedragen te worden. Dit beschermt niet tegen stofdeeltjes of gassen.

Adembescherming

Deze is verplicht indien gewerkt wordt in een omgeving waar de ventilatie niet goed is, wanneer met gevaarlijke dampen of stoffen (die gassen kunnen produceren) wordt gewerkt of wanneer stoffen vrijkomen (bijvoorbeeld houtstof of fijn stof). Onder adembescherming wordt onder andere verstaan: een stofkap of een half gelaatsmasker met passende filters.

Lasbescherming

Bij laswerkzaamheden is het verplicht om lasbescherming te dragen. Vóór aanvang van de werkzaamheden dient de lasbescherming op gebreken te worden gecontroleerd. Geconstateerde gebreken dienen eerst te worden verholpen. De lasbescherming dient te worden aangepast aan het type laswerkzaamheden zoals, elektrisch, MIG/MAG of autogeen.

4.6 Onderhoud persoonlijke beschermingsmiddelen

Persoonlijke beschermingsmiddelen dienen voor elk gebruik gecontroleerd te worden op gebreken. Gevonden gebreken dienen vóór aanvang van de werkzaamheden verholpen te zijn. Indien de gebreken niet te verhelpen zijn, mag niet met deze persoonlijke beschermingsmiddelen gewerkt worden. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden jaarlijks gekeurd. Een markering met de volgende keuringsdatum is op het middel aangebracht.

5 STANDBOUW

- Stands dienen veilig toegankelijk te zijn en veilig te kunnen worden verlaten
- Het is verplicht om bij vuurgevaarlijke werkzaamheden blusmiddelen bij de hand te houden
- Het is verplicht brandbare delen op een stand af te schermen
- Het aansluiten van stands op het elektriciteitsnet van Rotterdam Ahoy (spanning) is opgedragen aan een erkend installateur van Rotterdam Ahoy. Andere energieopwekking is niet toegestaan. Ongeacht welke installateur is ingeschakeld, moeten de elektrische inspecties op de stand(s) worden gekeurd door de erkend installateur van Rotterdam Ahoy. De Coördinator Electro en Werktuigbouwkunde van Rotterdam Ahoy is verantwoordelijk voor het elektriciteitsnet.

5.1 Transportroutes en gangpaden

Transportroutes dienen voldoende breed en vrij van obstakels te zijn. Alle transport- en (gang)paden dienen zo veel mogelijk vrij te worden gehouden van spullen en afval. Indien er werkzaamheden aan de stand zijn, zoals het leggen van een vloer, en er geen ruimte is voor opslag op de arbeidsvloer, is het toegestaan om de spullen tijdelijk op te slaan in een gangpad. Dit geldt alleen voor spullen die bestemd zijn voor de werkzaamheden die op dat moment uitgevoerd worden. De spullen dienen zo snel mogelijk weer te worden verwijderd. Het verdient de voorkeur om de spullen buiten de hallen op te slaan en met heftrucks naar binnen te laten rijden.

De toezichthouders van Rotterdam Ahoy zijn bevoegd de spullen te (laten) verwijderen indien er geen gehoor wordt gegeven aan de aanwijzingen die gegeven worden. Het blokkeren van blusmiddelen, nooddeuren, nooddouches, sprinklervoorzieningen en andere veiligheidsvoorzieningen is ten strengste verboden.

5.2 Werken met (elektrisch) gereedschap

- Er mag alleen CE-gekeurde en goed onderhouden gereedschap worden gebruikt. Elektrisch gereedschap dient aan de eisen te voldoen
- Ter voorkoming van letsel of verwondingen is het dragen van ringen, piercings, horloges, armbanden of halskettingen tijdens werkzaamheden met bewegende delen, niet gewenst. Bij werkzaamheden met draaiende delen is het dragen van sieraden en loshangende kleding sowieso niet toegestaan
- Vóór gebruik dient een controle aan het (elektrisch) gereedschap te worden uitgevoerd. Het gebruik van beschadigd (elektrisch) gereedschap is verboden
- Wanneer niet meer met elektrisch gereedschap wordt gewerkt, is men verplicht om apparaten volledig uit te schakelen; dit geldt ook tijdens (rust)pauzes

- Het gereedschap dient zodanig achtergelaten te worden, dat het niet zonder meer door andere (onbevoegde) personen in werking gesteld kan worden
- Bij het gebruik van elektrisch gereedschap dient voor een voldoende belichte en stabiele standplaats te worden gezorgd
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals beschreven in hoofdstuk 4, is verplicht
- Gereedschap dient te worden gebruikt waarvoor het bedoeld is
- Arbeidsmiddelen moeten periodiek gekeurd zijn. De her-keuringsdatum moet zichtbaar aanwezig zijn op het arbeidsmiddel. Op verzoek moet het laatste keuringscertificaat getoond kunnen worden
- Het is **verboden** om beveiligingen aangebracht op machines en gereedschap uit te schakelen of te verwijderen. Het is ten strengste verboden gebruik te maken van een machine of gereedschap indien er geen beveiliging meer aanwezig is of indien de beveiliging beschadigd is.

5.3 Elektra

Het is ten strengste verboden om werkzaamheden, waar elektrische spanning op staat, uit te voeren. Werkzaamheden met elektra mogen alleen uitgevoerd worden door een NEN3140 vakbekwaam persoon. Persoonlijke beschermingsmiddelen dienen te allen tijde te worden gebruikt, zoals een helm met gelaatsscherm, rubberen handschoenen en onbrandbare kleding. Alle installaties dienen te voldoen aan de NEN-1010 eisen.

Vóór aanvang van de werkzaamheden met elektra dient/dienen:

- installaties of apparaten, waar aan wordt gewerkt, te worden uitgeschakeld
- de installatie te worden vergrendeld door middel van sloten; (lock out – tag out systeem)
- te worden vastgesteld dat alle apparaten spanningsloos zijn; het gebruik van een spanningszoeker of een inductie pen voor controle zijn niet toegestaan; Er dient een tweepolig aanwijsinstrument te worden gebruikt conform de richtlijnen van NEN3140
- een bordje of een magneetstrip aan de hoofdschakelaar te worden gehangen, daarop dient duidelijk te worden vermeld dat er niet in- of uitgeschakeld mag worden, de datum, de naam van het evenement en wat de werkzaamheden zijn (lock out – tag out systeem)
- mespatronen te worden verwijderd en meegenomen indien er geen spanning gevoerd mag worden. Deze mogen alleen worden verwijderd door een bevoegd (opgeleid) persoon
- notities gemaakt te worden in de schakellijsten en schakelboeken van de voedingsmonteurs
- onder spanning staande delen te worden afgedekt met isolatiemateriaal

Voordat er een installatie ingeschakeld wordt dient/ dienen:

- de werkzaamheden beëindigd of onderbroken te zijn
- tijdelijke aard- of kortsluitverbindingen te zijn verwijderd
- de scheider eerst te worden ontgrendeld

- tijdelijk verwijderde beveiligingstoestellen weer te zijn aangebracht
- tijdelijk verwijderde beschermingen tegen directe aanrakingen weer te zijn aangebracht
- Gecontroleerd worden of de installatie als veilig kan worden beschouwd
- Het inschakelen van een installatie dient te geschieden door een opgeleid Vakbekwaam persoon op aanwijzing van de installatie verantwoordelijke

Storing zoeken

Het zoeken van een elektrische storing dient te geschieden door een opgeleid Vakbekwaam persoon. Overige spanning voerende delen dienen te worden afgedekt met isolatiemateriaal en er dienen waarschuwingborden te worden geplaatst. Het gebruik van dubbel geïsoleerd gereedschap en elektrotechnische PBM's is verplicht.

5.4 Afdichten vloergaten

Het is verplicht om vloergaten af te dichten indien er geen gebruik van wordt gemaakt. Uit de vloergaten kunnen voor een beurs/event waterleidingen, elektra of ICT bekabeling steken. Ter verduidelijking is het wenselijk om de vloergaten te markeren.

5.5 Orde, netheid en hygiëne

- Werkplekken dienen ingericht te zijn volgens ergonomische beginselen. Voor een goede hygiëne dient de werkplek zo veel mogelijk vrij van stof te zijn en zover de veiligheid van de arbeidsplaats dat vereist, ordelijk gehouden te worden
- Kabels of snoeren dienen zo veel mogelijk te worden weggewerkt om struikelen te voorkomen. Door de kabels of snoeren af te plakken, ze op te hangen of er een antislipmat overheen te leggen wordt de veiligheid verbeterd; daarom stelt Rotterdam AHOY dit verplicht
- Het is verplicht om afval, ontstaan bij werkzaamheden, gescheiden af te voeren. U bent zelf verantwoordelijk voor het afvoeren van het ontstane afval.

5.6 Goede werkomstandigheden

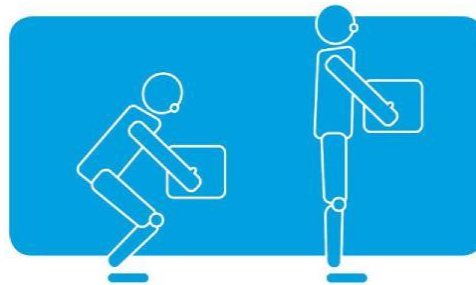
- De plek waar de werkzaamheden plaatsvinden, dient voldoende verlicht te zijn
- Er dient voldoende drinken op de werkplek aanwezig te zijn om op te warmen of af te koelen
- Bij voorkeur dient er een ruimte aanwezig te zijn waar opgewarmd of afgekoeld kan worden
- Er dient voldoende te worden geventileerd op de werkplekken om ervoor te zorgen dat er voldoende niet-verontreinigde lucht aanwezig is.

5.7 Fysieke belasting

- De arbeid wordt zodanig georganiseerd, de arbeidsplaats wordt zodanig ingericht, een zodanige productiewerkmethode wordt toegepast of zodanige hulpmiddelen en persoonlijke

beschermingsmiddelen worden gebruikt, dat de fysieke belasting zo min mogelijk gevaren met zich mee kan brengen voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemer

- Voor de eigen veiligheid is het beter om lasten zwaarder dan vijftientig kilogram (25 kg) niet met de hand te tillen. Lasten zwaarder dan vijftientig kilogram (25 kg) dienen met een hulpmiddel te worden getild
- Tillen dient te gebeuren vanuit de benen en met een rechte rug. De last moet zo dicht mogelijk tegen het lichaam aan gehouden worden (figuur 5)
- Werkhoudingen dienen zo veel mogelijk te worden afgewisseld om RSI te voorkomen
- Langdurige geknieelde, scheve of gedraaide werkhoudingen dienen zoveel mogelijk te worden vermeden.

Figuur 5: Manier van tillen

5.8 Verplicht aanlijnen

Rondom op- en afbouw bij steiger- en tribunebouwwerkzaamheden geldt specifiek een tweetal voorschriften:

- verplicht gebruik van een goedgekeurd harnas en aanlijning indien de medewerker **hoger dan twee meter (2 m)** bezig is met tribune- of steigerbouw en zich op **anderhalve meter (1,5 m)** van de rand van de tribune of steiger bevindt.
- verplicht dragen van een goedgekeurde veiligheidshelm tijdens op- afbouw of tijdensonderhouds- of modificatiewerkzaamheden indien de medewerker zich op of onder de onafgemaakte tribune of steiger begeeft.

5.9 verhoogde vloeren

Het gebruik van vlonders wordt aangeraden bij stands met water- en gasleidingen en/of veel elektrische bedrading over de vloer (de standbouwer kan hierbij adviseren). Bij het gebruik van vlonders in de stand moet rekening worden gehouden, dat de zijkanten bij voorkeur moeten zijn

gesloten en op nette wijze zijn afgewerkt en de vloer dient binnen de begrenzingslijnen van de stand te worden gelegd.

5.10 Sprinklerdoeken

In het complex bevindt zich een sprinklerinstallatie en een rookdetectie installatie. Onder betreffende installaties is het niet toegestaan zonder aanvullende brandblusmiddelen en rookdetectie afschermingen aan te brengen zoals plafonds of andere objecten die de sprinklerinstallaties afschermen. Uitzonderingen hierop zijn alleen van toepassing, als de volgende eisen kunnen worden nageleefd:

- De totale oppervlakte van een hal mag maximaal voor 30% overkapt/afgeschermd worden (70% moet vrij blijven) en voldoen aan het na volgende punt;
  - o Een aangesloten overkapping/afscherming mag maximaal 150m² bedragen en moet rondom een ruimte van 2,5m vrij gehouden worden;
- Wanneer gebruik gemaakt wordt van sprinklerdoek met certificaatnummer G 413019 gelden er geen beperkingen/aanvullende eisen aan toegepaste overkappingen/afscherming.

Het sprinklerdoek met certificaat met nummer G 413019 verleend door VdS aan Pongs Textil GmbH dient in het Ahoy complex toegepast te worden. Het specifiek genoemde doek is door bevoegd gezag middels proefopstelling en certificaten geaccepteerd en vastgelegd in brandveiligheidsdocumenten behorende bij het gebouw. Navolgende instructies dienen hierbij in acht te worden genomen:

- Oppervlakttes groter dan 30m² dienen extra bevestigingsconstructie te krijgen waardoor het vrij hangende oppervlak nooit groter wordt dan 30m²;
- Het doek dient minimaal 1m onder de af te schermen sprinklerkoppen te hangen. Het doek kan tevens toegepast worden onder rookdetectiesystemen.

Leverancier van het doek is:

Van Straaten
Schipholweg 939
2143 Boesingheliede

Contactpersoon:

Ron Lopes Cardozo
Senior Key Account Manager
phone +31 (0)6-25 63 68 69
mail ron@vanstraaten.com

Indien naast de overkapping/afscherming nog aanvullende voorzieningen zoals stands met zijwanden of andere obstakels die belemmeren dat rook onder de overkapping/afscherming uit kan komen, is

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze zonder schriftelijke toestemming van de directie van Rotterdam AHOY.

aanvullende rookdetectie noodzakelijk middels mobiele rookdetectie welke onder de overkapping/afscherming geplaatst dient te worden.

6 WERKEN OP HOOGTE/ARBEIDSMIDDELEN

6.1 Werken op hoogte

Onder werken op hoogte wordt verstaan: het werken op een steiger, etagebouw (tribunebouw) of werken op het dak.

Steiger

- Leuningen en hekwerk die minstens 1 meter boven het werkvlak zijn aangebracht
- Het steigermateriaal van een steiger dient van goede kwaliteit te zijn en dient te voldoen aan de eisen van NEN-EN 12811-1. Indien steigers binnen het complex hoger dan twaalf meter (12 m) worden gebouwd, dient er geschoord te worden. De steiger dient opgebouwd te worden volgens de eisen van NEN-EN 1298
- Het is niet toegestaan om rolsteigers te verplaatsen indien er materiaal of personen op de steiger aanwezig is/zijn. Een rolsteiger mag alleen verplaatst worden indien de hoogte minder is dan acht meter (8 m)
- Een steiger dient te worden opgesteld op een vlakke en goed dragende ondergrond. Het gebruik van stabilisatoren is verplicht
- Indien met spanning gewerkt wordt, dient de steiger geaard te worden
- Werkvloeren van steigers en tijdens etagebouw moeten volledig dicht zijn en rondom voorzien zijn van kantplanken (minimaal tien centimeter (10 cm) hoog). Op één meter (1 m) hoogte boven de werkvloer dient een leuning geplaatst te worden en op vijftig centimeter (50 cm) hoogte boven de werkvloer dient een tussenleuning te worden gemonteerd
- Het is verboden steigers zwaarder te belasten dan de maximale belasting waarvoor ze bestemd zijn
- De maximale belasting staat op ooghoogte aangegeven op de steiger
- Materialen op een steiger mogen niet hoger dan vijfenvijftig centimeter (55 cm) worden opgestapeld; indien dit wel het geval is, dienen extra leuning te worden geplaatst
- Het werkgebied van een steiger dient te worden gemarkeerd om aanrijdgevaar te voorkomen en om te voorkomen dat personen door vallende voorwerpen getroffen kunnen worden

Rondom op- en afbouw bij steiger- en tribunebouwwerkzaamheden geldt specifiek een tweetal voorschriften:

- verplicht gebruik van een goedgekeurd harnas en aanlijning indien de medewerker **hoger dan twee meter (2 m)** bezig is met tribune- of steigerbouw en zich op **anderhalve meter (1,5 m)** van de rand van de tribune of steiger bevindt
- verplicht dragen van een goedgekeurde veiligheidshelm tijdens opbouw of afbraak indien de medewerker zich op of onder de onafgemaakte tribune of steiger begeeft.

Keuringen

De gebruiker van een steiger dient in het bezit te zijn van een keuringscertificaat. Deze is te allen tijde opvraagbaar door de handhaver. Vóór gebruik moet een steiger worden geïnspecteerd en goedgekeurd. Dit dient te worden gedaan door een persoon die in het bezit is van het certificaat steigerbouwer B of een gelijkwaardig diploma (dit geldt niet bij rolsteigers). Indien de steiger goedgekeurd is, moet er een groen label met datum aan de steiger gehangen worden. Bij wijzigingen aan de steiger dienen eerst vervolgininspecties uitgevoerd te worden.

Gebruik

Bij rolsteigers dienen de wielen vóór aanvang van de werkzaamheden te worden geblokkeerd. De steiger dient op de juiste manier beklommen te worden (aan de binnenkant). Er mag niet van verhogingen gewerkt worden die op de steiger geplaatst zijn, zoals een trap. Het is verboden om werkzaamheden uit te voeren op een steiger die reeds gedeeltelijk is gesloopt.

6.2 Ladders en trappen

Algemeen

- Een ladder of trap dient te voldoen aan de geldende normen (zoals NEN 2484 of EN131) en voorzien te zijn van geldige keuringssticker
- De sporten op een ladder of trap dienen te zijn voorzien van een antislipinrichting
- Werken op een ladder of trap is alleen toegestaan indien het gebruik van andere arbeidsmiddelen niet mogelijk is
- Voor repetitief werk dient gebruikgemaakt te worden van een steiger of hoogwerker
- Bij het werken boven een valhoogte van twee meter (2 m) heeft een ladder of trap niet de voorkeur. Een ladder mag tot een maximale hoogte van tien meter (10 m) worden gebruikt
- De toegang tot een ladder of trap dient te allen tijde vrij gehouden worden
- Indien nodig, dient de plek rondom de ladder of trap gemarkeerd te worden
- Meerdelige ladders of schuifladders worden zodanig gebruikt dat de verschillende delen niet ten opzichte van elkaar kunnen verschuiven
- Borg ladders tegen wegschuiven

Keuringen

Vóór gebruik dient een ladder of trap geïnspecteerd te worden op gebreken. Indien er gebreken geconstateerd zijn, de her-keuringsdatum is verstreken en/of de sporten vervuild zijn, is het niet toegestaan de trap of ladder te gebruiken. Ladders of trappen dienen minimaal één (1) keer per jaar gekeurd te worden; de volgende keuringsdatum dient op de ladder of trap (leesbaar) te worden aangegeven.

Opstelling

- Stel een ladder of trap nooit voor een deur op. Indien het niet anders kan, dient de deur vergrendeld te worden
- Verrolbare ladders of trappen moeten worden vastgezet voordat zij worden betreden
- Ladders en trappen worden zodanig geplaatst, dat de stabiliteit tijdens het gebruik is gewaarborgd
- Een ladder dient onder een hoek van ongeveer vijfenzeventig graden (75°) te worden opgesteld
- Er moet voorkomen worden dat de bovenkant of onderkant kan wegglijden, voor het verhogen van de veiligheid is het wenselijk de trap of ladder vast te maken met een touw, band of ketting
- Een ladder dient minimaal één meter (1 m) boven de te betreden werkvloer uit te steken. Bij het afstappen van de ladder op hoogte moet er een deugdelijke steun zijn
- De trap of ladder moet op de juiste manier geplaatst worden, dus niet ondersteboven of achterstevoren, en op een vlakke ondergrond

Gebruik ladder of trap

- Gebruik van een trap of ladder is niet toegestaan indien de gebruiker schoenen met vervuilde of gladde zolen aan heeft
- Het is niet toegestaan werkzaamheden buiten de reikwijdte te verrichten. Onder reikwijdte wordt verstaan: een armlengte
- De kracht tijdens werkzaamheden mag maximaal 10 kg bedragen
- Gereedschap dient met touwen of met een gereedschaps gordel omhoog te worden gebracht
- Het gebruik van een ladder of trap is alleen toegestaan indien de weersomstandigheden dit toelaten
- Het gebruik van een ladder of trap is buiten niet toegestaan bij windkracht zes (6) of hoger
- Het is verboden een ladder of trap te verplaatsen terwijl de gebruiker zich nog op de ladder of trap bevindt

6.3 Rigging

- Het dragen van (goedgekeurde) valbeveiliging bij werkzaamheden boven de twee meter (2 m) is verplicht
- Het dragen van een veiligheidshelm is verplicht bij werken op hoogte (incl. riggen)

7 GEVAARLIJKE STOFFEN EN MILIEU

Gevaarlijke stoffen zijn te herkennen aan de symbolen op de etiketten van de verpakking. Deze symbolen geven bijvoorbeeld aan of een stof licht ontvlambaar, giftig, irriterend, corrosief of bijtend is. Ook zijn veelal (op veiligheidsbladen) R-(Risks) en S-(Safety) zinnen weergegeven. R-zinnen geven bijzondere gevaren aan en S-zinnen geven veiligheidsaanbevelingen aan. In het algemeen verstaan we onder een gevaarlijke stof een stof die kan leiden tot gezondheidsschade bij iedereen die op de werkplek met deze stof in aanraking komt.

Binnen de locatie kunnen ook gevaarlijke stoffen voorkomen die niet van een etiket of veiligheidsinformatieblad zijn voorzien. Dit zijn veelal gevaarlijke stoffen die ontstaan tijdens het bedrijfsproces, zoals lasrook en verbrandingsproducten.

Het werken met of gebruik van onderstaande stoffen binnen en rondom de terreinen van Rotterdam Ahoy is ten strengste verboden!

* Cytostatica, Carcinogene en reprotoxische stoffen.

7.1 Werken met gevaarlijke stoffen

- Vóór aanvang van de werkzaamheden met gevaarlijke stoffen dient Rotterdam Ahoy hierover geïnformeerd te worden
- Vóór aanvang van de werkzaamheden met gevaarlijke stoffen dient de werkgever de werknemer te informeren over: de risico's van de betreffende stof(fen), de te volgen procedures en de te nemen veiligheidsmaatregelen, het gebruik van de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen, procedures en maatregelen bij ongevallen en brand (inclusief het gebruik van blusmiddelen) en de afvalbehandeling, overeenkomstig artikel 8 Arbeidsomstandighedenwet
- Het is **ten strengste verboden** om te roken of open vuur te hebben indien wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen
- In geval van gevaarlijke stoffen dient in eerste instantie zoveel mogelijk aan collectieve preventie gedaan te worden. Collectieve preventie houdt onder andere in:
  - gebruik van gereedschap met afzuiging, afzuiging van de gevaarlijke stoffen door middel van een afzuigkap
  - zorgen voor voldoende ventilatie, indien de weersomstandigheden dit toelaten
  - de werkplek regelmatig schoonmaken
- Een veiligheidsblad is verplicht voor alle gevaarlijke stoffen en preparaten (mengsels van stoffen). Bevat een chemisch product meer dan 1% gevaarlijke stof(fen), dan moet er voor dat product een veiligheidsblad zijn

- Indien collectieve preventie niet genoeg is, dienen persoonlijke beschermingsmiddelen te worden gedragen zoals in hoofdstuk 4 is beschreven
- Het is niet toegestaan om jeugdige werknemers tot 18 jaar met gevaarlijke stoffen te laten werken

7.2 Opslag gevaarlijke stoffen

- Het is **ten strengste verboden** in de buurt van opslagplaatsen van gevaarlijke stoffen te roken of enige vorm van open vuur te creëren
- Het is niet toegestaan om enige vorm van vuurwerk in het gehele complex van Rotterdam Ahoy op te slaan of mee te nemen, uitgezonderd indien schriftelijk een vergunning door de bevoegde autoriteiten is afgegeven
- Gevaarlijke stoffen mogen niet in de rijroute van heftrucks of andere transportmiddelen worden opgeslagen
- Voorraden van gevaarlijke stoffen en milieugevaarlijke stoffen, met een hoeveelheid van vijftientig liter (25 l) of meer, dienen in lekbakken te worden geplaatst. De voorkeur gaat uit naar het altijd plaatsen van gevaarlijke stoffen in lekbakken
- Gasflessen of andere flessen onder hoge druk dienen te allen tijde goed te worden vastgezet en gebord tegen omvallen
- Het is verplicht om explosief gevaarlijke stoffen uitpandig op te slaan, op de volgens de vergunning aangegeven positie. Indien er geen locatie bekend is, moet er overlegd worden met de contactpersoon van de afdeling Technical Services
- Andere stoffen mogen, indien de veiligheid niet in gevaar wordt gebracht, inpandig opgeslagen worden
- Gasflessen moeten voorzien zijn van een keuringsdatum. Het is ten strengste verboden om gasflessen waarvan keuringsdatum overschreden is in het complex van Rotterdam Ahoy op te slaan
- Gevaarlijke stoffen dienen zoveel mogelijk in niet-direct zonlicht te worden opgeslagen
- Het is verboden om flessen zuurstof bij flessen met ontvlambare gassen te plaatsen
- Gevaarlijke stoffen dienen volgens de richtlijnen PGS-15 (vroeger CPR-15-1) opgeslagen te zijn

Werkvoorraad (evenement gerelateerd):

- Hoeveelheid die direct nodig is voor een activiteit. Grootte/hoeveelheid is afgestemd op verbruik binnen één dag. Rotterdam Ahoy beslist hierover
- Als werkvoorraad meer dan 50 liter bedraagt dan is een vloeistofdichte lekbak verplicht. Deze moet voldoende inhoud hebben dat alles wat er staat er in opvangen kan worden
- Laskar met gasflessen wordt gezien als werkvoorraad
- Een reeks aangebroken verpakkingseenheden met verschillende soorten stoffen welke geregeld worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld verfblikken in een schilderswerkplaats, kan als werkvoorraad worden beschouwd

7.3 Veiligheidsbladen

Voor elke beurs/event en onderhouds- of modificatiewerkzaamheden dient een standbouwer/organisatie zorg te dragen dat er per gevaarlijke stof een veiligheidsinformatieblad opgemaakt wordt en dienen al deze bladen op de afdelingen of werkplekken zichtbaar aanwezig te zijn. Ook dient er een kopie (digitaal) ingeleverd te worden bij de Project Manager of contactpersoon van de afdeling Technical Services. Hierbij dienen buiten de veiligheidsinformatiebladen ook de volgende gegevens bekend te zijn:

- Naam en datum Beurs/evenement
- Standnummer.

7.4 Acculaadruimte/acculaadstation

- Onder een acculaadruimte of acculaadstation wordt verstaan: een ruimte waar de accu's van elektrische voertuigen opgeladen worden. De positie om accu's op te laden wordt toegewezen door de afdeling Technical Services van Rotterdam Ahoy
- Enige vorm van open vuur of roken in de buurt van een acculaadstation is ten strengste verboden
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht indien de batterij uit het voertuig moet worden gehaald. Dit moet in combinatie gedaan worden met de daarvoor bestemde Elektrotechnische gereedschappen
- De acculaadruimte dient voldoende te worden geventileerd
- Bij het lekken van accuzuur dient dit zo spoedig mogelijk te worden schoongemaakt. Hiervan dient een melding te worden gemaakt bij de afdeling Technical Services van Rotterdam Ahoy. Indien deze niet te bereiken zijn, dient er een melding te worden gemaakt aan de dienstdoende Project Manager of aan de portier.

7.5 Asbest

Het is **ten strengste verboden** om binnen het gehele complex van Rotterdam Ahoy met asbest te werken. Binnen Rotterdam Ahoy geldt een asbestprotocol. Dit is op te vragen bij de afdeling Technical Services van Rotterdam Ahoy.

Binnen de huisvesting van Rotterdam Ahoy zijn in een aantal ruimten asbesthoudende materialen verwerkt. Deze ruimten zijn voorzien van een waarschuwingssticker op deuren en muren. Voor de asbestproblematiek heeft Ahoy een asbestbeheersplan opgesteld.

7.6 Afval

Het is verplicht om afval, ontstaan bij werkzaamheden, gescheiden af te voeren. Zie ook paragraaf 5.5.

Het afval dient op de volgende manier te worden gescheiden:

- plastic in de speciale bakken of rolcantainers;
- hout in de speciale houtbak;
- glas in de speciale glasbak;
- swill in de speciale swill containers;
- restafval in de container.

Gevaarlijk afval, zoals afgewerkte olie, verfresten en vervuilde oplosmiddelen, dienen zelf afgevoerd te worden.

Afval dat achterblijft, wordt voor rekening van de standhouder/organisatie verwijderd.

7.7 Afval gevaarlijke stoffen

Het is **ten strengste verboden** om gevaarlijk (chemisch) afval weg te gooien in de containers of in de vuilniszakken. Voor het afvoeren van gevaarlijk afval (zoals verf en dergelijke) dient contact te worden opgenomen met de afdeling Facility Services van Rotterdam Ahoy.

Gevaarlijk afval dient, na schriftelijke aanvraag bij de afdeling Facility Services van Rotterdam Ahoy, in originele verpakking en verplicht met productvermelding in de speciaal daarvoor bestemde (afsluitbare) tonnen te worden geplaatst. Indien geen aanvraag is ingediend, is het verplicht lege verblikken, kwasten, kitspuiten en dergelijke zelf mee te nemen.

7.8 Milieucalamiteit

Indien er sprake is van een milieucalamiteit, dient het noodnummer **+31 (0)10 2933 112** onmiddellijk te worden gebeld. Er is sprake van een milieucalamiteit indien er verontreiniging in de bodem of op het oppervlaktewater terecht is gekomen. In geval van een milieucalamiteit dient de dienstdoende Project Manager of contactpersoon van de afdeling Technical Services ook te worden geïnformeerd.

8 HANDHAVING

8.1 Handhaving regels

- Alle regels en voorschriften die in de voorgaande hoofdstukken vermeld staan, dienen te worden nageleefd. Het niet naleven van deze regels kan sancties (zie paragraaf 2 van dit hoofdstuk) tot gevolg hebben
- Toezichthouders zorgen voor de handhaving van de regels
- Onveilige situaties dienen onmiddellijk te worden gemeld aan de leidinggevende
- Aanwijzingen van de toezichthouders dienen te allen tijde te worden opgevolgd. Indien er zich overduidelijke onveilige situaties voordoen, kan de medewerker door of namens Rotterdam Ahoy gelast worden de werkzaamheden direct te beëindigen

8.2 Sancties

Indien er sprake is van onveilig werken of het niet naleven van de regels, zoals in dit handboek beschreven, zullen er sancties op volgen. Na constatering van onveilig werken of een onveilige situatie, dient de werknemer eerst passende maatregelen te treffen voordat verder gewerkt mag worden. De sancties zullen op de volgende manier opgelegd worden:

- indien voor de eerste keer geconstateerd wordt dat sprake is van onveilig werken, krijgt de werknemer onmiddellijk een mondelinge berisping. Indien sprake is van een zeer onveilige situatie, kunnen de werkzaamheden direct gestopt worden. Hiervan zal aan het eind van de dag een bericht worden gestuurd aan de exposant en aan de organisatie
- indien, na de eerste keer, niets aan de veiligheid is gedaan volgt een tweede mondelinge berisping
- tot slot, indien de twee (2) eerdere berispingen niet opgevolgd worden, kan verwijdering van de werkplaats volgen
- Binnen Rotterdam Ahoy geldt een sanctie- en handhavingsbeleid

9 PICTOGRAMMEN (OVERZICHT EN BETEKENIS)

	Adembescherming		Veiligheidsbril
	Gehoorbescherming		Veiligheidshelm
	Helm en gehoorbescherming		Valbeveiliging
	Helm, veiligheidsbril en gehoorbescherming		Veiligheidsschoenen
	Handschoenen		Gelaatsbescherming
	Gasflessen vastketenen		AED
	Weg richting nooduitgang		Nooduitgang en uitgang
	Eerste Hulp		Brandmelder

Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze zonder schriftelijke toestemming van de directie van Rotterdam AHOY.

	Blusmiddel		Brandhaspel
	Verboden te roken		Open vuur verboden
	Max. snelheid 5/10 km/ uur		Verboden op pompwagen te stappen
	Verboden te parkeren		Verboden voor onbevoegden
	Elektrische spanning		Verboden onder last te lopen
	Gevaarlijke stoffen		Meerijden op heftruck verboden
	Ontvlambare stoffen		Explosieve stoffen
	Vallen door hoogteverschil		Hangende last
	Waarschuwingsgebied		Opletten: gevaar

ROTTERDAM AHOY

Rotterdam Ahoy is een accommodatie voor beurzen, evenementen, concerten, congressen en vergaderingen in Rotterdam. Het is gelegen nabij winkelcentrum Zuidplein. Het is een van de grootste overdekte evenementenhallen van Nederland.

Bezoekadres

Rotterdam Ahoy
Ahoyweg 10
3084 BA Rotterdam

Postadres

Rotterdam Ahoy
Postbus 5106
3008 AC Rotterdam

Algemene vragen

010-2933300
www.ahoy.nl

Kassa & Reserveringen

0900-2352469

Verhuur (informatie over zalenhuur)

010-2933243
sales@ahoy.nl

Drinks & Bites

010-2933599
d.vanthof@ahoy.nl

Werken bij Ahoy

werken@ahoy.nl

Pers

Redacteur, journalist of blogger en wil je publiceren over Rotterdam Ahoy of over één van onze events? We zijn je graag van dienst. Onze woordvoerders helpen je met plezier aan de juiste contactpersoon van onze eventpartners en aan content zoals hires beeld- en videomateriaal. Neem hiervoor contact op met Susanne Blaas (s.blaas@ahoy.nl) of 010-293 3237. Voor persberichten over onze organisatie en onze events kijk je op onze website.

Wil je komen filmen of fotograferen in Ahoy of tijdens onze events? Hiervoor dien je altijd accreditatie aan te vragen. Neem contact op met de bovenstaande woordvoerders en zij helpen je graag verder.